

ST!

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
ŞEHİR TİYATROLARI

YAZAN:
COLINE SERREAU

YÖNETEN:
YÜCEL ERTEN

ÇEVİREN:
ÇETİN İPEKKAYA

SAHNE VE GİYİŞİ TASARIMI:
ÖZLEM KARABAY

İŞIK TASARIMI:
RUZHDİ ALİJİ

Bir Felaket Kutlaması

Tavşan Tavşanoğlu

İST!

Kurucu Genel Sanat Yönetmeni Yücel Erten

İzmir Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları adına
İmtiyaz Sahibi Özkan Ataklı

Yayına Hazırlayan Sanat İletişim Direktörlüğü

Prömiyer 9 Aralık 2021

Mimar Sinan Mahallesi, 1395 Sokak, No:9/39
Kültürpark 35220, Konak - İzmir

0 (232) 293 40 48

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı **Tunç Soyer**

Kardeş sözcüklerdir, uygarlık ve sanat.

Uygarlık olmadan sanatın, sanat olmadan da uygarlığın gelişim göstermesi imkansızdır. Hatta birbirinden azade soluk alamazlar, yaşayamazlar.

Ancak uygarlık sanatla, sanat uygarlıkla var olur. Böylece bir toplum medeniyet kapısından içeri kolaylıkla adımını atar.

Sanat, toplumsal yaşamımızda kimi zaman bir kesişme durağı olmuş, kimi zaman doğayı çoğaltarak bereketini yeryüzüne savurmuş, kimi zaman da ortak bir üretim aracına, bir sese, nefese dönüşmüş.

Uygarlık tarihinin en köklü ve en eski sanat dallarından biri olan; gerçek ile kurguyu, geçmiş ile geleceği bütünleyen tiyatro, bize yaşamı her yönüyle daha iyi anlama ve idrak etme fırsatı sunuyor.

Tiyatro bir anlamda hoşgörünün, görünenin ardındaki gerçeğin ve özeleştirinin sahnede buluşmasıdır. Bu, sahnede çeşitliliğin bir arada olması anlamını taşır. Sahnenin insanı birleştirici, kaynaştırıcı yanı; sanatçıları, insanı hangi milletten, dilden, dinden olursa olsun yalnızca insan olarak görmeye, sanatseverleri ve seyircileri, dünyanın ve insanlığın değerlerine sahip çıkmaya çağırır.

Bizler, binlerce yıldır sanat ve uygarlığın doğduğu ve geliştiği bir kültür kavşağında yaşıyoruz. İzmir, geçmişiyile onurlandığımız, sanatın ölümsüzlüğün kapısını araladığı bir dünya şehri.

Engin bir kültürel mirasa sahip olmanın gururunu, yetmiş yıldan fazla zamandır özlemini çektiğimiz şehir tiyatrosunun kapısını yeniden açarak taçlandırıyoruz.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları'nı yeni ve kalıcı kurumsal kimliğiyle görmenin haklı gururunu ve İzmir'in hak ettiği sanat buluşmasına öncülük etmenin onurunu taşıyoruz.

Böyle etkili bir yolda, başından bu yana İzmir Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları'nın kimliğini kazanması için çaba gösteren Danışma Kurulu'muza, Şehir Tiyatrolarımızın Genel Sanat Yönetmenliği'ni üstlenen duayen tiyatro insanı Yücel Erten'e ve İzmir Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları bünyesinde yer alan tüm sanatçı dostlarıma, gönülden teşekkür ediyorum.

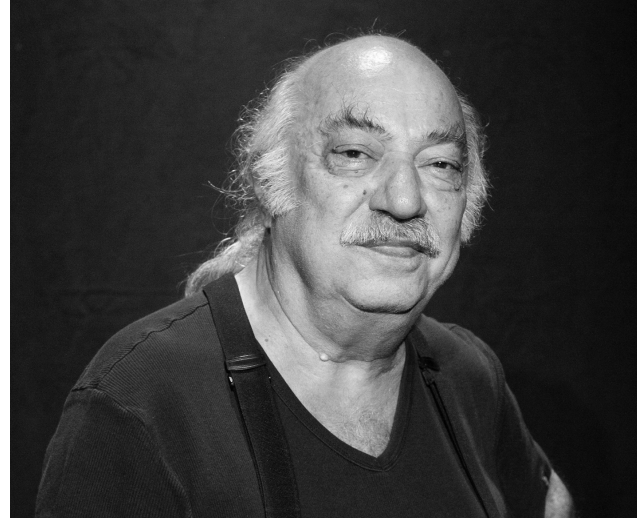
Perdeler, hiç kapanmasın.
İyi ki tiyatro var!

İzmir Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları Kurucu Genel Sanat Yönetmeni **Yücel Erten**

Brecht'in bir sözü düşündürücüdür: "Hiçbir ileri yürüyüş, akıl yoluna dönüş kadar zorlu değildir."

Her fırsatta çığrından çıkmaya adaylığını koyan dünyamız için yerinde bir gözlem. Sömürü, baskı, kıyım ve savaşla damgalanmış bir dünyadan sıyrılabilmek, 'akıl yoluna dönebilmek', çoğu kez önümüzde zorlu bir yürüyüş olarak duruyor. Giderek vahşileşen kapitalizm, insanların sadece ekmeğine göz dikmiyor, ruhunu çürütüp esirleştiriyor. Bilerek ve isteyerek cehaletin ve kör inançların kucağına itilen yığınlar aptallaşıyor; aptallık da yaygınlaştıkça fark edilmez ve görünmez olmaya, kabul görmeye başlıyor. Böylelikle küresel güç odaklarının doymak bilmez kazanma hırsı, toplumların direksiyonuna el koyuyor, güdümlüyor.

Tabii ki bu durumda bireyin tulumlu, önlüklü, beyaz yakalı, üniformalı, kravatlı, parkalı filan olması çok fark etmiyor. Artık büyük ölçüde, geliri ve gelecek güvencesi giderek daralan; kredi kartı borçları ile esir alınmış yığınlarla karşı karşıyayız. Televizyon nutukları ile dizilerin gölgesinde boş hayaller kuran, beylik küçük burjuva özlemleriyle avunan, ustalıkla yürütülen

sömürüye nasıl karşı çıkacağını bir türlü kestiremeyen, çalışıp didinip emekliliğinde mutlu olmayı hayal eden, ama özlemlerine bir türlü kavuşamayan insancıklar. Yani çığrından çıkmış dünyayı yeniden akıl yoluna döndürmeyi başaramayan, bu aymazlıktan sıyrılmayı akıl edemeyen insan toplulukları...

Ne tatsız bir konu, ne sıkıcı bir gerçek, değil mi?

Ama yazarımız Coline Serreau, bu yavan gerçeğe öylesine tatlı, öylesine güleç, öylesine fantastik bir örüntü ile yaklaşıyor ki; hayranlık duymamak elde değil. Fransız bulvar komedisi geleneğinden yararlanan kıvrak bir doku, soluklu bir tartım, duyguyu dışlamayan bir güleçlik ve belki de en önemlisi, önermesini masalsı bir mucizeye yaslanarak sunan, anaç bir tutum. Dar gelirli bir ailenin, kapitalist düzenin

mengenesinde adım adım sıkışarak
çaresizliğe sürüklenişi, ailenin temel
direği annenin bir dayanışma timsali
olarak bütün sıkıntıları göğüsleme çabası,
bir ferdinin canına dokunulduğunda tüm
ailenin neredeyse bir kaplan mangasına
dönüşmesi ve ailenin en küçüğü Tavşan'ın
fantastik çözüm denemesi. Çok sevdiğim
bir sloganın, naif, düşsel, uzaysı bir
yorumu: "Dünya yerinden oynar, kadınlar
meclise girse!"...

İzmir Büyükşehir Belediyesi Şehir
Tiyatroları, ilk sezonunun ikinci oyunu ile
karşınıza çıkmaktan heyecan ve sevinç
duyuyor. Tiyatronuzla övünç duyabilmeniz
umudu ile...

İyi seyirler.

Aralık 2021, İzmir

Dramaturg Halil Ünsal

“Bu sizin dünyada bizim galaksiyi ilgilendiren hiçbir şey yok.”

Bir eğilim olarak kurtarıcı beklemek biz ortalama insanlar için çok kolaydır ve bütün sorumluluğu, gelmeyen o kurtarıcıya yüklemenin dayanılmaz hafifliğini sağlar. Daha bilgili, daha zeki ve daha zengin birileri gelmeli ve bizi kurtarmalıdır.

İkinci Dünya Savaşı ve onun yarattığı yıkım, geleceğe dair umutları tüketmekle kalmaz, geriye sadece hayatta kalmayı düşünen insanlar bırakır. Savaş, üstün görülen ve yıkılmaz denilen liderlerin yıkıldığını da bir kez daha kanıtlamış olur. Liderini kendinden daha bilgili, zeki ve zengin gören ortalama insan, yıkımdan sonra bir süre bu putun yerine ne koyacağını bilemez ve Godot’yu beklemeye başlar. Godot gelecek, dertler bitecek! Godot’nun işi çıkıp biraz gecikince *-ki sonra Bulatovic sayesinde ‘66 yılında Yugoslavya’ya gelir, onun da kurtarıcı olmadığı anlaşılınca Ferhan Şensoy onu yetmişli yıllarda nanik yaparak uğurlar-* imdada seksenli yılların kurtarıcıları, uzaylılar yetişir.

Teknolojileri bizden daha ileride olduğu için her hastalığı kolayca iyileştirebilmeleri, problemlerin üstesinden zekalarıyla gelebilmeleri ve paranın onlar için konu bile olmaması insanoğlunun yeni kurtarıcısını uzaylılar yapar. 51. Bölge ve açıklanması sakıncalı belgeler konuşulmaya başlanır ve nereden sızdırıldığı bilinmeyen uzaylı prototipleri yazılı ve görsel basının konusu haline

gelir. Hollywood onları bazen iyi, bazen de dünyayı işgal etmek isteyen varlıklar olarak gösterir fakat onlarla iletişim kuran George Adamski gibi “uzmanlar”, kurtarıcımızın onlar olduğu konusunda uzun süre birçok insanı ikna eder.

‘Tavşan Tavşanoğlu’ oyununda da kurtarıcı figür bir uzaylı formunda karşımıza çıkar. İşçi sınıfı bir ailenin yanına yerleştirilmiş bu uzaylı, yani Tavşan, yazar tarafından oyun sonuna kadar güçlerini kullanmaya izni olmayan, eli kolu bağlı bir figür olarak tasvir edilmiştir. Tavşan’ın elinin kolunun bağlı bırakıldığı bir diğer nokta ise, Tavşanoğlu aile bireylerinin sınıfsal olarak birlik göstermeme kararlılığıdır. Sendikanın uğraşlarına rağmen fabrikadaki işinden edilmiş Baba Tavşanoğlu, fazla mesailerine rağmen ailesini maddi olarak saplandıkları bataklıktan kurtaramayacağını düşünen bir doktor adayı Bebert ve oyunun geçtiği dönemde yaygın olan solun silahlı mücadelesine silah sağlayarak katkı veren devrimci bir genç Jeannot. Üçünün sınıfsal mücadele bağlamında birlik olması beklenirken aksine birbirleriyle mücadele içinde olmaları en görünür problemlerden biridir. Farklı görüşte olmalarına bir örnek, Tavşan’ın Baba Tavşanoğlu’na sorduğu “terörist kime denir” sorusu ve sahnenin devamında babanın Jeannot’yu sabırsız, kendini de yorgun olarak nitelendirmesi olarak verilebilir. Asla ortak bir mücadele fikrinde buluşamazlar. Buluşamamaların sebebinin Charles Tilly’nin “şiddet eylemlerini anlamak ve açıklamak için,

şiddetsiz eylemleri anlamak gerekir” referansıyla okumak sorunu kavramamıza yardımcı olacaktır. Buna ek olarak, evin iki kız kardeşi Marie ve Lucie’nin de aralarındaki birlik olamama sorununu, Sue-Ellen Case tarafından yazılmış “Feminizm ve Tiyatro” kitabında bir bölüm ayırdığı ‘Materyalist Feminizm’ bağlamında okumak kız kardeşler arasındaki uçurumu çözümlemek için iyi bir referanstır. Case, kavramın, bütün kadınların “kız kardeş” olamayacaklarını çünkü ayrıcalık sahibi kadınların diğer kadınları ezdiği savı üzerinden açıklar ve oyundaki kız kardeşlerde gözlemlenen şey tam olarak budur. Oyun boyunca tek başına kurtuluş olamayacağını, birlik olunacaksa da bunu başaramayacağını düşünen aile bireyleri, kurtarıcı fikrini beslemiş olurlar ve finali kurtaran uzaylı Tavşan olur.

Bugüne baktığımızda durumun pek de değiştiğini söyleyemeyiz. Tek fark; mega projeler, “sizin

dünyanız-bizim dünyamız” söylemleri için artık uzaylılara ihtiyacımız kalmaması. Yeni kurtarıcılarımız var: Uzaya gidebilen ve uzaya istediği nesneleri gönderebilen şanslılarımız. Bunu yapabilmeleri için gerekli olan her şeye sahipler: Bilgililer, zekiler ve istemedikleri kadar zenginler. Biz ortalama insanlar için kurdukları dernekler ve yürüttükleri projeler var. Örneğin, uzaya Tesla aracını gönderen ve yakın zamanda uzaya insan turizmine başlayacağını iddia eden Elon Musk ve dünyada internete erişilemeyen bölgelere bu hizmeti sağlamak amacıyla 4 bin 500’den fazla ek uydu dağıtmak için ABD iletişim düzenleyicisinden onay istediğini açıklayan Amazon CEO’su Jeff Bezos. Ne kadar da bizim dünyamızla ilgililer değil mi? Aslında, yeni kurtarıcılarımız da isteseler dünyadaki bütün problemleri çözebilirler ama şimdilik “bizim dünyamızda” onların galaksisini ilgilendiren pek bir şey yokmuş gibi görünüyor.

Sahne ve Giysi Tasarımcısı **Özlem Karabay**

Dar gelirli bir Fransız ailesi olan Tavşanoğlu ailesinin nüfusu, zamanında evden ayrılış çocuklarının teker teker geri dönüşüyle artarken, gelirleri ters orantılı olarak azalmaktadır. 1 oda 1 salon ufak bir apartman dairesinde yaşayan ailenin evi, hiç hesapta olmayan insan ve eşyalarla oyun boyunca dolar. Oyun, bir çok dekor ve aksesuarın sahnede bulunup birikmesini gerektirir. Tavşanoğlu ailesinin neşeli ve hüzünlü anlarına tanıklık ettiğimiz bu fantastik komedide, ailenin yaşadığı mekanı, bütünüyle duvarlardan oluşan, gerçekçi kutu bir dekor olarak tasarlamak yerine parçalı olarak kurgulamayı tercih ettim. Böylelikle küçük evimizi oluştururken, kalabalıklaşan nüfusa

ve artan aksesuvarlara nefes alan alanlar da bırakmış olduk. 90'ların ikinci yarısında geçen oyunumuzun dekor ve kostümlerinde, oyunun sıcak ve samimi duygusunu vurgulayacak çarpıcı renkleri, yormadan ve dengeleyerek kullanmaya özen gösterdim. Kostümler, çoğu seyircimizin hatırlayacağı bir döneme ait. 90'ların ikinci yarısından bugüne günlük giyim modası, özellikle pantolon kesimleri süratle değiştiğinden, kostümde en zorlayan bölüm hazır almalarda 90 sonuna ait kot kesimleri bulmak oldu. Müzikle aralarının sıkı olduğunu gördüğümüz Lucie ve Gerard çiftini, dönemin gençlerinin çoğunu sarmış olan rock ve metal sever gençler olarak yorumladık ve kostümlerinde yine o dönemin ünlü gruplarının

tişörtlerini kullanmayı tercih ettim. Broşür yazılarında yönetmene teşekkür adettendir. Ben değerli yönetmenime teşekkürü, bu adetten değil henüz öğrenciliğimizde bize teorik olarak öğretilen, fakat pratikte karşılığını bulmanın ne kadar zor olduğunu tecrübelerimle gördüğüm,

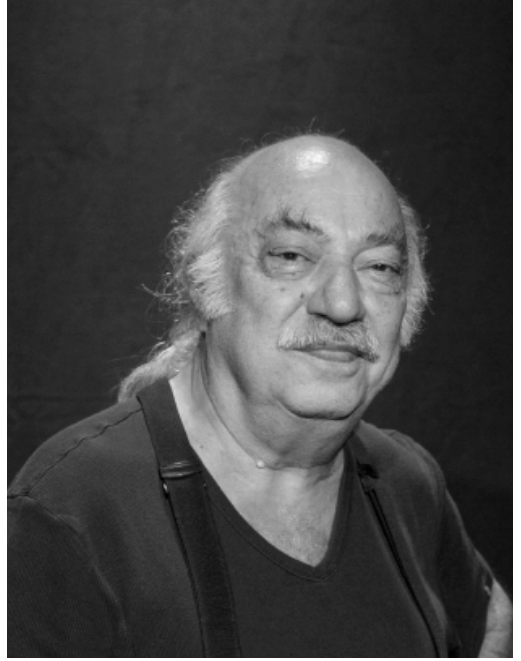
"ideal olan"ın içinde tasarımcı olarak bulunma fırsatını yaşattığı ve varlığı için ediyorum.

Biz oyunumuzu ekipçe çok keyif alarak ve özenerek hazırladık. Dileğimiz bu keyif ve özeni izleyicilerimize yansıtabilmektir. İyi seyirler!

Yücel Erten

1945'de Muş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Antalya ve Ankara'da tamamladı. 1969 yılında Konservatuvarın Yüksek Devresini bitirerek; Ankara Devlet Tiyatrosu'nda stajyer sanatçı olarak göreve başladı. 1970 yılında kazandığı devlet bursu ile ihtisas öğrenimi yapmak üzere Federal Almanya'ya giden Erten, Essen Folkwang Yüksek Okulunda Reji Bölümü'nü bitirdi. Aynı okulda, Dekor-Kostüm alanında ihtisas öğrenimini tamamladı. Almanya'daki öğrenimi sırasında; İsviçre'de Züricher Schauspielhaus, Almanya'da Staatstheater Hannover, Städtische Bühnen Essen ve Bühne 64'de reji asistanlığı ve yardımcı rejisörlük yaptı. Diploma çalışması olarak sahnelediği oyunla "Folkwang Ödülü"nü alarak rejisörlük bölümünü bitiren Erten, 1974 yılında yurda döndü. Rejisörlüğün yanı sıra Ankara Devlet Konservatuvarı ile Ankara Üniversitesi DTCF Tiyatro Bölümlerinde öğretmenlik yapan

Erten, Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Antalya ve Trabzon Devlet Tiyatrolarında; İstanbul, İzmit ve Eskişehir Şehir Tiyatrolarında; Kent Oyuncuları, Tiyatro Stüdyosu, Ankara Sanat Tiyatrosu, Öteki Tiyatro, AYSA, Tiyatro Pera, Pervasız Tiyatro, Cumhuriyet Sahnesi, Tiyatro Bilkent ile Ankara, İstanbul, İzmir ve Mersin Devlet Operalarında konuk yönetmenlik yaptı. Yurtdışında da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Özbekistan, Almanya, Makedonya ve Polonya'da oyunlar yönetti. Erten, sahnelediği 80'i aşkın oyunda, 7'si yurt dışında olmak üzere 40'ı aşkın ödülle onurlandırıldı. Oyun çevirileri ve sahne uyarlamalarının yanı sıra, ödenekli tiyatrolarımızın sorunlarına eğilen "Devletin Tiyatrosu Olmaz (Mı?)" ile "Akıntıya Kürek" adlı bir anılar kitabı ve Türkçe'den Almanca'ya 5 oyun çevirisi var.

Coline Serreau

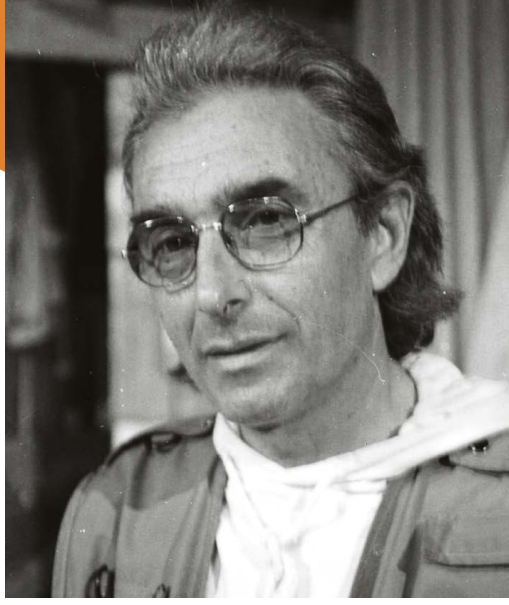

1947'de Paris'te dünyaya gelen Coline Serreau, oyuncu, yazar, yönetmen ve besteci kimlikleri ile tanınmaktadır. Fransa'da yükselen 68 Hareketi'nin mücadelelerinden olan Serreau, kadın hakları, eşcinsellik ve toplumsal çelişkiler üzerine dikkat çeken eserler üretmiştir.

İlk olarak 1969 yılında, Comédie-Française'de stajyer olarak sahneye çıkan Serreau, 1970 yılında Théâtre du Vieux-Colombier'de profesyonel olarak oyunculuk kariyerine başlamıştır. 1976 yılında 'Nasıl Hoşunuza Giderse' (W. Shakespeare) ile 1978 yılında ise 'Kafkas Tebeşir Dairesi' (B. Brecht) oyunu ile Avignon Festivali'nde sahne almış, iki oyunun yönetmenliğini de Benno Besson üstlenmiştir.

İlk film senaryosunu 1973 yılında yazan Serreau, 1978 yılında çektiği 'Peki Ama Onlar

Ne İstiyor?' ('Mais qu'est ce qu'elles veulent?') isimli belgeselde, farklı çevrelerden röportaj yaptığı kadınların verdiği cesur cevaplar ile kamuoyunda tartışmalara yol açmıştır. 'Neden Olmasın!' ('Pourquoi Pas!') filmi ile de iki biseksüel erkek ve bir kadının arasındaki aşk çıkmazını komedi olarak seyirciye sunmuştur. 1986 yılında, César Ödülleri'nde, 'Üç Adam ve Bir Beşik' ('Trois hommes et un couffin') isimli filmi ile En İyi Film dahil üç ödül kazanmıştır. Coline Serreau'nun oyun yazarlığı alanında verdiği ilk eserlerden biri olan 'Lapin Lapin'in ilk gösterimi, 1986 yılında, Benno Besson yönetmenliğinde, Théâtre de la Ville'de gerçekleşmiştir. Serreau, aynı oyunu en son, 2019 yılında, kendi rejisi ile Schiller Theater'de sahnelemiştir.

Çetin İpekkaya

1937-2016

Diyarbakır'da dünyaya gelen Çetin İpekkaya, oyuncu, yönetmen, çevirmen ve eğitimci kimlikleri ile tanınır. Galatasaray Lisesi mezunu olan İpekkaya, 1957 yılında Genç Oyuncular'ın kuruluşunda yer almış, ardından Fransa'da, Jean Vilar yönetimindeki Théâtre National Populaire'de (TNP) staj yapmıştır.

Arena Tiyatrosu ve Kent Oyuncuları'nın kuruluşlarında yer almıştır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları'nda oyunculuk ve yönetmenlik görevlerinde çalışan İpekkaya, aynı kurumdan emekli olmuştur.

İpekkaya, konuk doçent olarak Viyana Müzik ve Sahne Sanatları Akademisi Max Reinhardt Semineri'nde, Sahne Tatbikatı Eğitmeni olarak İstanbul Konservatuvarı'nda ve Eğitimci olarak Berlin Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nda görevler almıştır.

Yaratıcı Ekip

Yazan: **Coline Serreau** Yöneten: **Yücel Erten** Çeviren: **Çetin İpekkaya**
Sahne ve Giysi Tasarımı: **Özlem Karabay** Işık Tasarımı: **Ruzhdi Aliji** Dramaturg: **Halil Ünsal**
Yönetmen Yardımcıları: **Ceren Demirel, Okan Kam, Selen Şeşen**
Görsel İletişim Tasarımı: **Mahir Akkoyun** Fotoğraf – Video: **Ashhan Güçlü, Serhan Çiner**

Oyuncular

Anne: **Buket Özkat** Baba: **Ayhan Anıl Tavşan** Hatice Altan
Bebert: **Sonay Eren** Marie: **Sonya Dicle Çetin** Jeannot: **Ahmet Ayaz Yılmaz**
Lucie: **Dalya Kilimci** Gerard: **Candaş Yılancı** Madam Duperri: **Müge Kızılbağı**
Herve Duperri: **Okan Kam, Selen Şeşen** TV Spikeri: **Yasin Erol**
1. Polis: **Yiğit Aksütlü** 1. Asker: **Yiğit Aksütlü, Eda Nur Tuzlacı**
2. Polis: **Cengiz Eşiyok** 2. Asker: **Cengiz Eşiyok, Dilara Ecem Okudan**

Akordeonist Sayın Edward Aris'e teşekkürlerimizle...

Teknik Ekip

Sahne Amiri: **Çetin Ok** Başrealizatör: **Barış Direnç Altınay** Teknik Müdür: **Hayri Kurt**
Kondüvit: **Kıvanç Sarıkuş** Işık Kumanda: **Semih Pamukçu** Sahne Işıkcısı: **Tuğrul Kaya**
Sahne Makinistleri: **İsa Soyalp, Erdal Karakaş** Sahne Aksesuarcıları: **Eylem Özdemir, Evren Til**
Sahne Terzisi: **Türkan Ezgi Ercan** Makyaj: **Olcay Kankotan**

izmirsehirtiyatrolari.com

BUNCA
FELAKET
KUTLA
MASI
OLMAZK